

รายวิชา สังคมศึกษา

รหัสวิชา ส๑๑๑๐๑

ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑

เรื่อง มงคล ๓๘

ครูผู้สอน ครูอริษา แก้วไทรหงวน

ครูสุดารัตน์ จันทะแจ่ม



มงคล ๓๘



จุดประสงค์การเรียนรู้

อธิบายการปฏิบัติตนตาม
หลักธรรมมงคล ๓๘ ได้



สังคหวัตถุ ๔

ประกอบด้วย

ทาน

ปิยวาจา

อัถถจริยา

สมานัตตตา





กลุ่มละ ๔ คน

ให้สมาชิกในกลุ่มบอกถึงงาน
ที่ตนเองได้ช่วยแบ่งเบาภาระ
ผู้ปกครอง คนละ ๑ อย่าง

ตากผ้า



ปลูกต้นไม้-รดน้ำต้นไม้





ทำความสะอาด



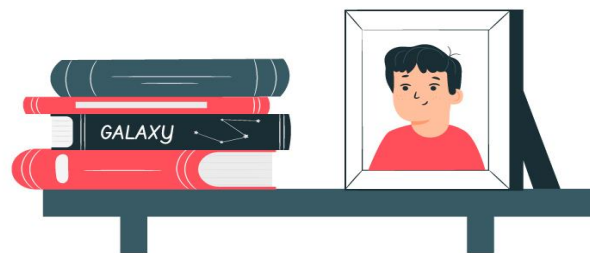
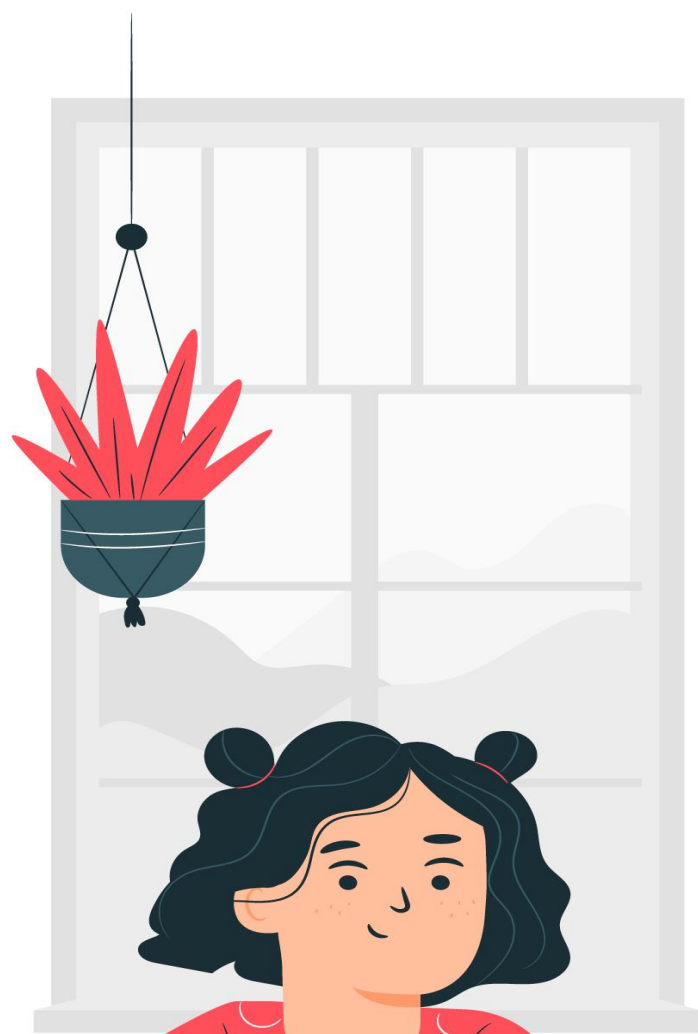


คำถามชวนคิด



นักเรียนมีวิธีการแสดงความ
กตัญญูต่อพ่อแม่อย่างไรบ้าง





เป็นเด็กดีและตั้งใจเรียน



ความกตัญญูกตเวทิต่อพ่อแม่และครอบครัว



กตัญญู คือ การสำนึก
ในคุณความดี
ของผู้อื่นที่มีต่อตนเอง

ความกตัญญูกตเวทิต่อพ่อแม่และครอบครัว



และเมื่อสำนึกในคุณความดีแล้ว
ก็ตอบแทนคุณความดีของผู้นั้นด้วย
เรียกว่า กตเวที

ความกตัญญูกตเวทิต่อพ่อแม่และครอบครัว

หมายถึง การรู้สำนึกในบุญคุณ
และรู้จักตอบแทนบุญคุณพ่อแม่
และสมาชิกในครอบครัว
ที่ดูแลเราจนเติบโต



เคารพและเชื่อฟังพ่อแม่



คอยดูแลเมื่อพ่อแม่ไม่สบาย





คำถามชวนคิด

เมื่อโตขึ้นนักเรียนจะตอบแทน
พระคุณของพ่อแม่อย่างไร



เลี้ยงดูพ่อแม่ให้สุขสบาย ดูแลท่านในยามเจ็บป่วย
ปฏิบัติตนเป็นคนดี เชื่อฟังคำแนะนำและคำสั่งสอนของพ่อแม่



มงคล ๓๘

มงคล ๓๘ หมายถึง สิ่งที่ควรปฏิบัติ
เพื่อให้เกิดความดีงาม ความเจริญแก่ผู้ปฏิบัติ
มี ๓๘ ข้อ ในระดับชั้น ป.๑
นักเรียนจะได้เรียนรู้ ดังนี้



มงคล ๓๘



๑. ทำตัวดี

คือ การปฏิบัติตนเป็นคนดี

ตั้งใจเรียน ไม่เกเร



มงคล ๓๘

อเสวนา จ พาลานํ

อ่านว่า อะ-เส-วะ-นา-จะ-พา-ลา-นัง

คำแปล ไม่คบคนพาล



มงคล ๓๘



ปณฺทิตานนฺจ เสวนา

อ่านว่า ปัน-ทิตา-นัญ-จะ-เส-วะ-นา

คำแปล คบบัณฑิต



มงคล ๓๘

๒. ว่าง่าย

คือ การรับฟัง เชื่อฟัง
ในสิ่งที่พ่อแม่ ครูอาจารย์
และผู้อื่นแนะนำ

ขนมที่หกลงพื้น
แล้ว ลูกต้องเก็บ
ไปทิ้งลงในถังขยะ
ให้เรียบร้อยนะคะ



มงคล ๓๘



โสวจสุตตะ

อ่านว่า โส-วะ-จัส-สะ-ตะ

คำแปล เป็นผู้ว่านอนสอนง่าย

มงคล ๓๘

๓. รับใช้พ่อแม่

คือ การเอาใจใส่ดูแล ประนินบัติ
รับใช้พ่อแม่ในเรื่องต่าง ๆ



มงคล ๓๘

กตัญญูตา

อ่านว่า กะ-ตัญ-ญู-ตา

คำแปล มีความกตัญญูต่อผู้มีพระคุณ





คำถามชวนคิด

การเชื่อฟังพ่อแม่ ผู้ปกครอง
ส่งผลดีต่อตัวนักเรียนเอง
อย่างไร





เป็นเด็กที่ว่าง่าย
เป็นที่รักของผู้อื่น

พุทธศาสนสุภาษิต

พุทธศาสนสุภาษิต เป็นข้อคิดเตือนสติ
พุทธศาสนิกชนไม่ให้ทำความชั่ว ให้ทำความดี
และทำจิตใจให้บริสุทธิ์ผ่องใส



พุทธศาสนสุภาษิต

อตฺตา หิ อตฺตโน นาโถ

อ่านว่า อັด-ตา-หิ-อັด-ตะ-โน-นา-โถ

คำแปล ตนแลเป็นที่พึ่งแห่งตน



ตนเองเป็นที่พึ่งแห่งตน หมายถึง
การพยายามทำสิ่งต่าง ๆ ให้สำเร็จได้ด้วย
ตนเอง โดยไม่ต้องคอยให้ผู้อื่นมา
ช่วยเหลือ



เราควรทำกิจกรรมบางอย่างด้วยตนเอง
เช่น อาบน้ำ แต่งตัว



พุทธศาสนสุภาษิต

มาตา มิตรํ สเก ฆเร

อ่านว่า มา-ตา-มิตร-ตั้ง-สะ-เก-คะ-เร

คำแปล มารดาเป็นมิตรในเรือนของตน



มารดาเป็นมิตรในเรือนของตน หมายถึง
แม่เป็นมิตรกับลูก เพราะแม่รักและ
ปรารถนาดีต่อลูกของตน



เช่น เวลาลูกเจ็บไข้ไม่สบาย แม่ก็คอย
ช่วยเหลือ ดูแลอย่างดีที่สุด



กิจกรรม

หนูน้อย คนเก่ง

พุทธศาสนสุภาษิต





๑. เด็กในภาพกำลังทำอะไร



ลอกการบ้านเพื่อน



ทำการบ้านด้วยตนเอง

๒. การกระทำของเด็กในภาพก่อให้เกิดผลอย่างไร



มีความรู้ความเข้าใจในเนื้อหา เกิดความภาคภูมิใจในตนเอง



ทำงานที่ได้รับมอบหมายเสร็จเร็ว



๓. การกระทำของเด็กในภาพสอดคล้องกับพุทธศาสนสุภาษิตใด



มาตา มิตุตํ สเก ชฺเร : มารดาเป็นมิตรในเรือนตน



อตฺตา หิ อตฺตโน นาโถ : ตนแลเป็นที่พึ่งแห่งตน



คำถามชวนคิด

การศึกษาความหมายของ
พุทธศาสนสุภาษิตมีประโยชน์
ต่อนักเรียนอย่างไร



ทำให้ได้ข้อคิดเตือนสติที่จะนำไปปฏิบัติ ในชีวิตประจำวัน



ใบงานที่ ๒

เรื่อง มงคล ๓๘

 (สามารถดาวน์โหลดได้ที่ www.dltv.ac.th)



ใบงานที่ ๒ เรื่อง มงคล ๓๘
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๗ เรื่อง หลักธรรมน้อมนำจิตใจ
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง มงคล ๓๘
รายวิชา สังคมศึกษา รหัสวิชา ส๑๑๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๒ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑

ตอนที่ ๑ คำชี้แจง ให้นักเรียนระบายสีหน้าข้อความที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติตนที่แสดงถึงความกตัญญูต่อบุคคลที่ต่อพ่อแม่และญาติผู้ใหญ่พร้อมตกแต่งให้สวยงาม

การปฏิบัติตนตาม
หลักมงคล ๓๘



๑. มีความกตัญญูต่อผู้มีพระคุณ



๒. เห็นแก่ประโยชน์ส่วนตน



๓. ช่วยพ่อแม่ทำงานบ้าน



๔. เป็นเด็กดี วาง่ายสอนง่าย



๕. ทำงานที่ไม่สุจริต



๖. พุดจาตุถูกผู้อื่น



๗. ไม่คบคนไม่ดี



๘. คบเพื่อนที่เป็นคนดี

ตอนที่ ๒ คำชี้แจง ให้นักเรียนตอบคำถามดังต่อไปนี้

๑. อตตฺตา หิ อตฺตโน นาโถ

อ่านว่า อัด-ตา-หิ-อัด-ตะ-โน-นา-โถ

คำแปล

.....
.....

๒. มาตา มิตฺตํ สเก ฆเร

อ่านว่า มา-ตา-มิต-ตั้ง-สะ-เก-คะ-เร

คำแปล

.....
.....

ประโยชน์ของพุทธศาสนสุภาษิต

.....
.....

คำชี้แจงกิจกรรมนักเรียน

นักเรียนทำใบงานที่ ๒
เรื่อง มงคล ๓๘



คำชี้แจงบทบาทครูปลายทาง

๑. แจกใบงานที่ ๒ เรื่อง

มงคล ๓๘

๒. อธิบายคำชี้แจงให้นักเรียนฟัง

๓. เดินดูนักเรียนเพื่อสอบถาม

ความเข้าใจและให้ความ

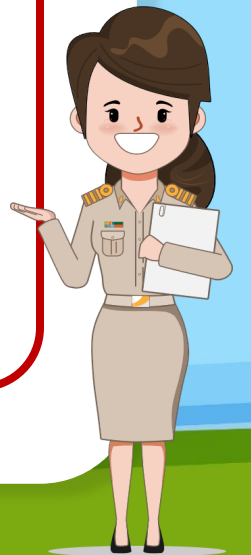
ช่วยเหลือตามความเหมาะสม



ใบงานที่ ๖

เรื่อง มงคล ๓๘

คำชี้แจง ตอนที่ ๑ ให้นักเรียนระบายสีหน้าข้อความที่
เกี่ยวข้องกับกรปฏิบัติตนที่แสดงถึงความกตัญญูกตเวที
ต่อพ่อแม่และญาติผู้ใหญ่พร้อมตกแต่งให้สวยงาม



การปฏิบัติตนตาม
หลักมงคล ๓๘



๑. มีความกตัญญูต่อผู้มีพระคุณ



๒. เห็นแก่ประโยชน์ส่วนตน



๓. ช่วยพ่อแม่ทำงานบ้าน



๔. เป็นเด็กดี ว่าง่ายสอนง่าย



๕. ทำงานที่ไม่สุจริต



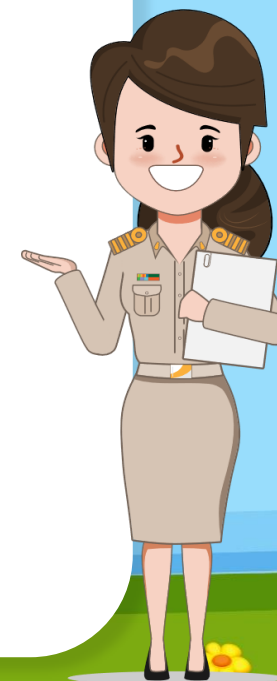
๖. พุดจาตุถูกผู้อื่น



๗. ไม่คบคนไม่ดี



๘. คบเพื่อนที่เป็นคนดี





ใบงานที่ ๖

เรื่อง มงคล ๓๘

คำชี้แจง ตอนที่ ๒ ให้นักเรียนตอบคำถามดังต่อไปนี้



๑. อตตะา หึ อตตะโน นาโถ

อ่านว่า อัด-ตา-หึ-อัด-ตะ-โน-นา-โถ

คำแปล

.....
.....

๒. มาตา มิตตํ สเก ชฺเร

อ่านว่า มา-ตา-มิต-ตั้ง-สะ-เก-คะ-เร

คำแปล

.....
.....

ประโยชน์ของพุทธศาสนสุภาษิต

.....
.....



แบบประเมินตนเอง



ชั้น ป.๑ - ป.๒ ภาคเรียนที่ ๒

แบบประเมินตนเอง

ชื่อ : _____ สกุล : _____ ชั้น _____ เลขที่ _____

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๗ เรื่อง หลักธรรมน้อมนำจิตใจ

คำชี้แจง ๑. ระบายสีลงใน ☆ ของแต่ละกิจกรรมที่นักเรียนคิดว่าทำได้เพื่อประเมินการเรียนรู้ของนักเรียน ตามระดับการประเมินต่อไปนี้

☆ ปรับปรุง ☆☆ พอใช้ ☆☆☆ ก่อนข้างดี ☆☆☆☆ ดี ☆☆☆☆☆ ดีมาก

กิจกรรม	ระดับความสามารถ
๑. กิจกรรมบอกความหมาย ความสำคัญ และการเคารพพระรัตนตรัย	☆☆☆☆☆☆
๒. กิจกรรมรู้บอกความสำคัญของหลักเบญจศีล	☆☆☆☆☆☆
๓. กิจกรรมบอกความสำคัญของหลักเบญจธรรม	☆☆☆☆☆☆
๔. กิจกรรมบอกความหมายของอริยสัจ ๔	☆☆☆☆☆☆
๕. กิจกรรมยกตัวอย่างการปฏิบัติตนตามหลักสังคัตถุ ๔	☆☆☆☆☆☆
๖. กิจกรรมอธิบายการปฏิบัติตนตามหลักธรรมมงคล ๓๘	☆☆☆☆☆☆

๒. นับจำนวนดาวจากตารางข้างบนเพื่อบันทึกผลการเรียนรู้ของนักเรียน ดังนี้

☆ จำนวน..... ☆☆☆☆ จำนวน.....
 ☆☆ จำนวน..... ☆☆☆☆☆ จำนวน.....
 ☆☆☆ จำนวน.....

๓. วงกลมรอบผลการเรียนรู้ของนักเรียน โดยนับจากข้อที่ได้ดาวมากที่สุด
 ปรับปรุง พอใช้ ก่อนข้างดี ดี ดีมาก

๔. วงกลมรอบระดับความชอบของกิจกรรมในหน่วยการเรียนรู้นี้

๑ ๒ ๓ ๔ ๕ ๖ ๗ ๘ ๙ ๑๐
 ชอบ ชอบปานกลาง ชอบมาก



เฉลย ใบงานที่ ๖
เรื่อง มงคล ๓๘

การปฏิบัติตนตาม
หลักมงคล ๓๘



๑. มีความกตัญญูต่อผู้มีพระคุณ



๒. เห็นแก่ประโยชน์ส่วนตน



๓. ช่วยพ่อแม่ทำงานบ้าน



๔. เป็นเด็กดี วาง่ายสอนง่าย



๕. ทำงานที่ไม่สุจริต



๖. พุดจาตุถูกผู้อื่น



๗. ไม่คบคนไม่ดี



๘. คบเพื่อนที่เป็นคนดี



๑. อตตะา หึ อตตะโน นานโถ

อ่านว่า อัด-ตา-หึ-อัด-ตะ-โน-นา-โถ

คำแปล

ตนแลเป็นที่พึ่งแห่งตน

๒. มาตา มิตตํ สเก ชฺเร

อ่านว่า มา-ตา-มิต-ตั้ง-สะ-เก-คะ-เร

คำแปล

มารดาเป็นมิตรในเรือนตน

ประโยชน์ของพรทศานสนสุภาชิต

เป็นแนวทางในการดำเนินชีวิต เป็นข้อคิดเตือนใจ



มงคล ๓๘

- การปฏิบัติตนตามหลักโอวาท ๓
- การศึกษาพุทธศาสนสุภาสีต





บทเรียนครั้งต่อไป

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๘

เรื่อง สวดมนต์และแผ่เมตตา





สิ่งที่ต้องเตรียม

ใบงานที่ ๑ เรื่อง ประโยชน์ของการ สวดมนต์และแผ่เมตตา

(สามารถดาวน์โหลดได้ที่ www.dltv.ac.th)

